

UZASADNIENIE

do Zarządzenia Nr 31.2023

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 października 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krokusy w Górzyńcu”

W myśl art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) dla rezerwatu przyrody, do czasu sporządzenia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych, który opisuje istniejące zagrożenia oraz wskazuje sposoby ich eliminacji lub ograniczania.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 2 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Krokusy w Górzyńcu” (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 87) celem ochrony tego obszaru jest zachowanie naturalnego w rejonie Karkonoszy stanowiska szafrana *Crocus L.* – występująca w rezerwacie odmiana ww. rośliny z rodziny kosaćcowatych *Iridaceae* jest charakterystyczna dla Gór Izerskich.

Rezerwat przyrody „Krokusy w Górzyńcu” posiada zadania ochronne – ustanowione Zarządzeniem Nr 18.2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 4 października 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krokusy w Górzyńcu”, które obowiązują do dnia 4 października 2026 r.

W dniach 19 kwietnia i 21 września 2023 r. przeprowadzone zostały wizje terenowe w granicach rezerwatu, z udziałem przedstawicieli Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Nadleśnictwa Szklarska Poręba i Uniwersytetu Wrocławskiego. W trakcie wizji terenowej w dniu 19 kwietnia 2023 r. zaobserwowano około 150 kwitnących lub przekwitłych roślin i odnotowano pojedyncze rośliny z kwiatami w kielkujących w pąkach, co świadczy o spadku liczebności populacji na stanowisku. Zgodnie z danymi literaturowymi (Ewa Szczęśniak, Marek Malicki, Lidia Przewoźnik, Diariusz Kuś „Rodzaj szafran *Crocus L.* w polskich Sudetach” *Przyroda Sudetów*, t.25(2023): 49-58) w 1999 r. populację szafranu w rezerwacie szacowano na ponad 1350 kwitnących osobników, a w 2012 r. już jedynie 250 osobników. Według opinii Pani dr Ewy Szczęśniak - Kierownika Pracowni Ochrony Przyrody w Zakładzie Botaniki Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego - obecny zasięg stanowiska gatunku jest szczątkowy oraz nadmiernie zacieniony przez drzewa otaczające płat łąki, co nie pozwala na prawidłowy rozwój szafranu. Gatunek ten jest światłolubny, tolerujący jedynie półcień i mało konkurencyjny w stosunku do gatunków roślin tolerujących zacienienie (w tym mszaków, głównie *Rhitiadelphus suarrosus*), wskutek czego przy nadmiernym zacienieniu i narastającej martwej materii organicznej z suchych liści z drzew (głównie bukowych), nie jest on w stanie odnawiać populacji. Jak wynika z wyżej cytowanego

artykułu oraz informacji przekazanych przez Panią dr Ewę Szczęśniak, mimo ochrony rezerwatowej i oraz podejmowanych zabiegów ekstensywnego koszenia powierzchni łąkowej, bez zwiększenia dostępu światła do powierzchni łąkowej, nie da się utrzymać gatunku.

W związku z powyższym, w celu ochrony populacji krokusa w granicach rezerwatu i poprawy stanu jej zachowania, zaleca się utrzymanie dotychczasowych działań ochrony czynnej, tj. wykaszanie powierzchni łąkowej w terminie od sierpnia do października oraz usuwania nalotu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy poza teren rezerwatu). Nowym zalecanym działaniem – zalecanym do wykonania również w ww. artykule naukowym jest - wskazane w zmianie ww. *zarządzenia* – usunięcie drzew iglastych oraz wybranych drzew liściastych w pasie o szerokości 20 m wokół powierzchni łąkowej i w jej obrębie, w celu poprawy warunków świetlnych, a także w dłuższej perspektywie zwiększenia powierzchni łąkowej. Prace należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków (przypadającym od 15 marca do 15 września), a pozyskaną biomasę należy usunąć z terenu rezerwatu.

Pozostała treść zarządzenia pod względem merytorycznym pozostaje bez zmian.

Dokumentacja źródłowa znajduje się w aktach sprawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska we Wrocławiu

Wojciech Rejman

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*